

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
Методичні рекомендації з організації та проведення
для студентів другого (магістерського) рівня освіти
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

УДК. 371.214.114+371.132.001.85
ББК 74.584 (2) 7
П-24

Упорядник:

Ковальчук В.М., кандидат пед. наук, доцент

Рецензенти:

Цюняк О.П. доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти

Василишин Я.І. завідувач відділу виробничої(навчальної)практики університету, «Відмінник освіти України»

Науково-педагогічна практика. Методичні рекомендації з організації та проведення для студентів другого (магістерського)рівня вищої освіти

– Івано-Франківськ, 2021. – 45 с.

У методичних рекомендація розкрито мету, завдання, зміст науково-педагогічної (виробничої)практики для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» другого(магістерського) рівня вищої освіти. Визначено функції та основні професійні вміння, якими вони повинні володіти для прийняття самостійних рішень в умовах конкретної професійної ситуації. Корисними у практичній роботі стануть рекомендована література та запропоновані у додатках нормативні документи.

Метою даних методичних рекомендацій є розкриття потенційних можливостей науково-педагогічної(виробничої) практики у системі фахової підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Для організаторів науково-педагогічної(виробничої) практики магістрів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Педагогічного факультету ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 8 від 14 червня 2021 р)

© В.М.Ковальчук, 2021

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ(ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Практична підготовка є необхідним компонентом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Науково- педагогічна(виробнича) практика є органічною складовою підготовки студентів спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки».

Магістр – освітній ступінь,що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо – наукова програма магістра обов’язково включає дослідницьку (компонент) обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Зміст сучасної підготовки з тої чи іншої спеціальності представлений в – нормативній моделі компетентності, яка відображає науково обґрунтований склад професійних знань, умінь і навичок. Характеристика фахівця, в даному випадку магістра, – це

зведені узагальнені вимоги до нього на рівні його теоретичного і практичного досвіду.

До основних компонентів професійної компетентності відносять професійні та практико-методичні знання. Перші характеризуються: комплексністю, яка передбачає зв'язок знань з різних сфер науки і практики; системністю, яка забезпечує цілісність і єдність розвитку особистісного і професійного компонентів; дієвістю, що передбачає здатність їх переведення в практичну діяльність. Другі – безпосередньо обслуговують практичну діяльність, яка починається з науково-педагогічної (виробничої) практики магістрантів.

Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, збереження і використання наукової інформації, бути спроможним до плідної науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності.

Підготовка фахівця – магістра – складний і багатогранний процес. Магістерська освітньо-професійна програма включає в себе дві приблизно однакові складові — освітню і науково-дослідницьку. Обов'язковою складовою процесу освітньої складової підготовки фахівців спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки другого (магістерського) рівня вищої освіти є науково-педагогічна (виробнича) практика, яка проводиться на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика ЗВО.

Під час неї майбутні викладачі перевіряють свої знання, вміння і навички, набуті в університеті. Практика дає можливість активно проявити себе як організатора, викладача, науковця тощо і одночасно під час її проходження майбутні магістри, як потенційні викладачі, повинні працювати над вдосконаленням педагогічних здібностей, що передусім передбачає відповідну спрямованість особи (світоглядну, політичну, моральну), ділові якості (спеціальне педагогічне вміння, навички, досвід), риси характеру (вміння спілкуватися з людьми різних вікових категорій, емоційна врівноваженість), необхідних для успішного оволодіння педагогічною діяльністю, її ефективного здійснення, а отже для формування основи його компетентності у майбутньому. Взагалі майбутній магістр повинен знати, що компетентний – це той, хто має достатні знання в якій-небудь галузі, який з чим-небудь добре обізнаний, тямущий; який ґрунтується на знанні, кваліфікації; який має певні повноваження, повноправний, повновладний [4, 14

Магістри повинні володіти компетентностями.

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності, у процесі навчання, на основі поєднання спеціально предметних знань та вмінь з набутим досвідом дослідницької/інноваційної діяльності в системі вищої освіти, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до здобуття і застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, генерувати нові ідеї (Soft skill).

ЗК 9. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 2. Здатність планувати, розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі.

СК 8. Здатність до забезпечення позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності.

СК 9. Здатність до проектування змісту освіти і змісту навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій, проектування освітніх програм та індивідуальних освітніх траєкторій.

СК 12. Здатність здійснювати ефективну організацію освітнього процесу у ЗВО на основі знань теорії й практики організації освітніх систем, основних вимог до професійної діяльності педагога, викладача.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням інноваційних технологій.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки.

ПРН 8. Вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування, опираючись на загальнолюдські цінності та норми закону.

ПРН 13. Враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, дотримання корпоративної культури ЗВО.

Таким чином, професійну компетентність педагога вищої школи можна визначити як сукупність діяльнісно-рольових і особистісних характеристик викладача, яка забезпечує ефективне виконання ним завдань і обов'язків педагогічної діяльності у ЗВО, міру і основний критерій його відповідності професійній діяльності. Таким чином, професійну компетентність педагога вищої школи можна визначити як сукупність діялісно — рольових і особистісних характеристик викладача, яка забезпечує ефективне виконання ним завдань і обов'язків педагогічної діяльності у ЗВО, міру і основний критерій його відповідності професійній діяльності.

Водночас під час проходження практики майбутні магістри можуть в собі виявити і проявити індивідуальні

стилі професійної діяльності, що є єдністю професійно незмінного та індивідуально неповторного у діяльності.

Мета і завдання практики

Метою науково-педагогічної (виробничої) практики для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 01 «Освітні, педагогічні науки» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» є засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів з фундаментальних і вибіркових дисциплін, засвоєння студентами сучасних методів, форм організації праці в галузі майбутнього фаху, формування у них на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час викладацької роботи в реальних умовах педагогічного процесу, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності. Практика передбачає підготовку випускників як фахівців – викладачів закладів вищої освіти, які здатні до впровадження традиційних та інноваційних технологій навчання в професійній діяльності. Практика сприяє вихованню високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України.

Досягнення мети передбачає вирішення наступних **завдань:**

Навчальні:

- забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних та виховальних завдань;

- аналізувати з наукової точки зору соціально-економічні, соціально-педагогічні та соціально-психологічні проблеми та процеси, використовувати отримані результати у різних видах професійної діяльності.

- розвивати в практикантів уміння проводити заняття з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;

- формувати у студентів психологічну готовність до роботи у закладах вищої освіти.

Наукові:

- поглиблювати теоретичні знання студентів з фахових дисциплін і на основі індивідуальних завдань вивчення передового педагогічного досвіду викладачів виробити творчий підхід до педагогічної діяльності;

- формувати вміння проводити науково-дослідницьку роботу.

Виховні:

- виховувати у студентів повагу і шанобливе ставлення до фаху педагога;

- формувати в майбутніх викладачів педагогічні вміння і навички, що сприяють розвиткові професійних якостей викладача ЗВО, потреби в педагогічній самоосвіті;

- розвивати в практикантів уміння здійснювати виховну роботу;

- сприяти становленню особистості студента-практиканта.

Професійні:

- вивчати документацію кафедри: план роботи, журнали груп, робочі програми з дисциплін;
- проводити заняття (лекції, практичні), виховні заходи ;
- правильно визначати:
 - організаційні форми, методи й засоби проведення занять у відповідності з дидактичними принципами навчання;
 - раціонально добирати, а в разі необхідності виготовляти дидактичний матеріал, наочність до занять відповідно до їх пізнавальної мети;
 - своєчасно й уміло застосовувати ТЗН і засоби мультимедіа для проведення занять;
 - стимулювати інтерес та активність студентів до засвоєння знань, розвивати їхню увагу, мислення, мовлення;
 - здійснювати психолого-педагогічний аналіз занять;
 - на основі знань педагогічної, психологічної наук, методики навчання аналізувати педагогічний досвід викладачів університету;
 - проводити психолого-педагогічні спостереження за студентами;
 - складати характеристику на студента;
 - підготувати виховний захід;
 - складати індивідуальний план студента-практиканта за тижнями на весь період педпрактики (студент складає і узгоджує з груповим керівником індивідуальний план роботи на період практикуму до кінця першого тижня) та вести щоденник, в якому фіксувати результати спостереження занять викладачів , студентів-практикантів, академнаставників, результати власної діяльності.

ЗМІСТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ

Зміст і технологія проходження практики визначається програмою практики, яка розроблена на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика і затверджена Науково-методичною та, відповідно, Вченою радою Педагогічного факультету. Програма визначає види і форми перевірки рівня сформованості необхідних умінь та навичок, вимоги до звіту здобувача вищої освіти про виконання програми практики.

Програма науково-педагогічної (виробничої) практики студентів педагогічного факультету спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки» розроблена відповідно до “Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України” від 8 квітня 1993 р. і відповідно до Закону України “Про вищу освіту”, «Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. і відповідно до Закону України “Про вищу освіту” від 1 липня 2014 року, Указу Президента України від 04.07.2005 № 1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», положень Концепції досконалості Європейського фонду управління якістю, вимог Міжнародного стандарту якості ISO серії 9000, Наскрісної програми практики спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки» Педагогічного факультету,

освітньо-професійним програмам, освітньо-кваліфікаційним характеристикам, державним стандартам, інструкції з охорони праці та навколишнього середовища. Програма враховує практичні побажання стейкхолдерів (директорів, викладачів-методистів), висловлені під час методичних нарад на останньому етапі практики, на якому аналізуються і оцінюються результати науково-педагогічної практики студентів спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки. Вона враховує знання, отримані студентами з курсів «Управління освітнім процесом у закладах освіти», «Моделювання діяльності фахівця», «Професійна майстерність організатора освітнього простору» та ін.

Структура проведення науково-педагогічної (виробничої) практики

Назва практики	Напрямок спеціальності	Курс	Семестр	Кількість тижнів	Кількість		Форма контролю
					годин	кредитів	
Науково-педагогічна (виробнича)	011 Освітні, педагогічні науки	1	2	4	180	6.0	залік
Науково-педагогічна (виробнича)	011 Освітні, педагогічні науки	2	3	4	180	6.0	залік
Разом Науково-педагогічна (виробнича)	011 Освітні, педагогічні науки	1-2-	2-3	8	360	12.0	залік

Під час науково- педагогічної (виробничої) практики студент виконує обов'язки викладача-дублера та помічника академнаставника. Праця студентів на штатних посадах здійснюється без оплати. Під час практики студенти можуть залучатися адміністрацією для надання допомоги базі практики, але характер усієї праці має відповідати профілю навчання і за тривалістю не заважати виконанню навчальних завдань.

Науково-педагогічна (виробнича) практика складається з трьох етапів:

I етап – підготовчий. На цьому етапі здійснюється аналіз організаційно-функціональних особливостей бази практики та розробляються дидактично-методичні матеріали до майбутніх занять.

II етап – основний, реалізація основних функцій викладача в умовах конкретного навчального закладу.

III етап – підсумковий. Включає підготовку звіту, його захист і підсумкове оцінювання результатів практики.

Завдання	Види діяльності	Результати роботи студента
Підготовчий етап		
1. Ознайомлення з основним положеннями науково-педагогічної практики (виробнича), змістом та обсягом роботи)	Проведення настановчих зборів студентів з питань організації і проведення науково-педагогічної (виробничої) практики у ЗВО	Оформлення щоденника (визначення, мети, завдань, змісту.)
Основний етап		
2. Знайомство із діяльністю ЗВО, відділу, кафедри, методичних комісій	Вивчення статуту ЗВО, робочого плану спеціальності і робочих програм фахових дисциплін. Налагодження стосунків з керівництвом ЗВО, його структурних підрозділів.	Аналіз основних нормативних документів вищої школи.

3. Ознайомлення з основними функціями, завданнями та дидактично-методичним забезпеченням освітнього процесу у ЗВО.	Ознайомлення з особливостями роботи викладача ЗВО. Складання індивідуального плану роботи студента на період наково-педагогічної практики. Допомога викладачу у дидактично-методичному забезпеченні.	Індивідуальний план роботи студента. Добір змістового матеріалу для читання лекцій, навчальних задач, ситуацій відповідних дисциплін.
4. Включення у всі види діяльності викладача.	Проведення лекційних, семінарських, практичних занять відповідно складеного індивідуального плану та розкладу; організація та проведення виховної, культурно-просвітницької та спортивно-масової роботи зі студентами закріпленої академгрупи; роботу методичних семінарів	Плани-конспекти проведених занять різної форми. Розробка плану виховного заходу (бесіда, диспут, брейн-ринг)
5.Реалізація теоретичних знань з психолого-педагогічних та спеціальних дисциплін при проведенні лекційних і семінарських занять	Проведення занять на науково-методичному рівні. Індивідуальна робота зі студентами. Виявлення прогалин у фактичних знаннях (студента) та накреслення шляхів їх реалізації.	Збір психологічних методик, тестів. Самоаналіз діяльності магістранта.
6.Закріплення, удосконалення педагогічних умінь, набутих в процесі попереднього теоретичного та практичного навчання у ЗВО, уході попередніх педагогічних практик, а також формування нових	Вправлянь умінь у розробці планів-конспектів навчальних занять. Формування умінь структурування лекції , практичного, семінарського заняття. Вироблення умінь і навичок співпраці зі студентським колективом. Підготовка та участь у роботі методичних семінарів кафедри.	Матеріали виступів на заняттях методичних семінарів. Вивчення досвіду роботи професорсько-викладацького складу.
Підсумковий етап		
Підбиття підсумків педагогічної практики.	Круглий стіл з підсумків практики.	Звітна документація з практики.

Базами науково-педагогічної практики є навчальні заклади та їх структурні підрозділи, які відповідають вимогам програми практики, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам програми практики відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів. Це кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, кафедри університету.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ

Загальне керівництво науково-педагогічною (виробничою) практикою здійснює університетський керівник практики, в обов'язки якого входить координація і контроль за організацією та проведенням цієї форми навчання у підрозділах. Керівництво науково-педагогічною(виробничою) практикою магістрів у підрозділі здійснює декан факультету та факультетський керівник практикою, який призначається розпорядженням декана факультету.

В обов'язки факультетського керівника входить підготовка наказу про практику, загальне керівництво нею та координація методичного керівництва з боку кафедри. По закінченню практики факультетський керівник за результатами обговорення практики на засіданнях кафедр готує письмовий звіт деканові факультету, а також керівнику педпрактики ЗВО.

Керівництво практикою студентів на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту покладається на

завідувача кафедри, який планує розподіл студентів-практикантів між викладачами-методистами, здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

Безпосереднє керівництво науково-педагогічною практикою (виробничою) кожного студента виконує викладач-методист, якого призначає кафедра відповідно до педагогічного навантаження. Особливої уваги при організації науково-педагогічної (виробничої) практики слід приділяти підбору викладачів-методистів, яким необхідно вести постійний контроль над проходженням студентами практики. Бажано призначати керівниками викладачів, що мають достатній досвід педагогічної роботи, враховуючи його наукові інтереси та спеціалізацію студента-практиканта. Не рекомендується закріплювати за одним викладачем-методистом більше 5 студентів-практикантів.

В обов'язки викладача-методиста входить постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та звіт про проходження практики.

Форми контролю.

Щотижневою формою контролю є ознайомлення керівника практики з усіма опрацьованими матеріалами; самоосвіта, кінцева форма – залік.

Важливою формою підсумкового контролю студентів за проходженням науково-педагогічної(виробничої) практики є звітна конференція, що проводиться по закінченню практики. Після закінчення терміну практики студенти звітують перед кафедрою, відповідним підрозділом про виконання індивідуального завдання. Загальна форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту у друкованому вигляді. Оформляється звіт за вимогами.

Звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики звіт в друкованому вигляді разом з іншими документами, подається на захист.

Звіт практики захищається магістрантом у комісії, яка призначається деканатом Педагогічного факультету за поданням завідувача кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика. До складу комісії входять керівники-методисти практики від підрозділу університету і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни. Підсумки навчальної практики підводяться на засіданні кафедри: підведення підсумків роботи практикантів;

- виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі;
- оцінка рівня теоретичної і практичної підготовленості студентів до роботи за спеціальністю;
- оцінка якості роботи з організації практики її керівниками;
- визначення заходів, спрямованих на подальше поліпшення практики.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право повторного проходження практики. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку з практики при комісії, відраховується з університету.

Облік проведених навчальних занять та результати навчальних досягнень студентів (оцінки, бали) фіксуються в електронному журналі академічної групи (відповідно до Положення про електронний журнал обліку навчальної

роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії.

Основний зміст підсумкового засідання кафедри складають доповіді з узагальнення досвіду роботи студентів з питань проходження практики.

Підсумки науково- педагогічної(виробничої) практики обговорюються на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика та заслуховуються вченою радою Педагогічного факультету не менше одного разу протягом навчального року.

Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання практики

№. з / п	Вид контролю	Бали
1.	Оцінка фахової підготовки	20
2.	Оцінка володіння методикою викладання	20
3.	Оцінка методичної роботи	10
4.	Оцінка проведених виховних заходів	15
5.	Оцінка психолого-педагогічної характеристики студента або колективу студентів	15
6.	Оцінка письмового звіту і його захисту	10
7.	Оцінка індивідуального завдання	10
	ВСЬОГО	100

ДОКУМЕНТИ ПРАКТИКИ

Головні документи науково-педагогічної (виробничої) практики визначають зміст навчального процесу на різних етапах проходження практики, основні вимоги до студентів-практикантів та вміщують форми контролю за їх виконанням. До документів відносяться: наказ про практику; протоколи засідання кафедр, індивідуальні звіти студентів про проходження практики, звіт відповідального керівника практики.

Наказ про практику є основним документом, що визначає терміни та проходження практики, базову кафедру, навчальні заклади, викладачів-методистів, порядок та термін здачі звітів про практику.

Терміни та місце проходження практики, розподіл студентів-практикантів між кафедрами та викладачами, форми відповідного контролю і звіту визначаються наказом про практику, який надається факультетським керівником відповідальному за практику ЗВО не пізніше як за два тижні до її початку.

Наказ про практику складається після подання кафедрою виписок з протоколів, завірених підписами викладачів-методистів та закріплених за ними студентів-практикантів. (При закріпленні студентів-практикантів за викладачами бажано враховувати також і інтереси студентів).

Протоколи відповідних рішень кафедри вміщують розподіл студентів між керівниками-методистами, оперативний контроль за проходженням практики,

результати обговорення та оцінки індивідуальних звітів практикантів.

Індивідуальні звіти студентів-практикантів є основним звітним документом. На основі усного звіту та письмового індивідуального звіту на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики.

Перелік документації, яку студент подає на кафедру після завершення практики:

1. Календарний графік проходження практики (щоденник)
 2. Конспекти занять
 3. Конспект та аналіз виховного заходу
 4. Індивідуальне завдання
 5. Відгук осіб, які перевіряли проходження практики, а також висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики
6. Звіт про проходження практики

Індивідуальний звіт подається за такою формою:

Факультет _____
Кафедра _____

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики

студентом курсу другого (магістерського) рівня освіти _____ (ПІП-б)

У період з « ____ » _____ 20 _ року по « ____ » _____ 20 _ року я

проходив (ла) педагогічну практику на _____ (кафедра, факультет)

Викладач-методист: (посада, вчений ступінь, звання, П.І.П-б).

Керівник від базового вузу (при необхідності): (посада, вчений ступінь, звання, П.І.П-б).

За період практики мною було виконано наступні види роботи:

Рекомендації щодо вдосконалення організації та проведенню практики.

Позитивні моменти в організації та змісті практики.

Негативні моменти в організації та змісті практики.

Побажання та рекомендації щодо покращення організації та змісту практики.

Дата. Підпис студента-практиканта.

Підпис керівника-методиста.

Затверджено на засіданні кафедри. (Протокол № ____ від « ____ » ____ 20 _р.)

Протягом всієї практики студенти ведуть щоденник за встановленою формою:

ЩОДЕННИК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

магістра-практиканта II курсу

Педагогічного факультету

П I П-б

за період з « ____ » _____ 20 _ року по « ____ »

_____ 20 _ року

Місце практики

Викладач-методист

Дата	Вид виконаної роботи	Відмітка про виконання	Підпис практиканта	Підпис викладача-методиста
	2	3	4	5

В щоденник практики заносяться всі заходи які пов'язані з проходженням практики, інші види робіт (робота в бібліотеці, консультації з викладачем-методистом і т.п.), дається їм психолого – педагогічний аналіз. Викладач методист оцінює кожен етап практики, як це наведено в цих рекомендаціях і виставляє оцінку в третю колонку.

Методичні поради студентам щодо підготовки та проходження практики

Освітній процес в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» реалізується у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація.

Лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал однієї або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика лекцій визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Лекції проводяться лекторами – професорами і доцентами, старшими викладачами і викладачами, а також провідними науковими працівниками та спеціалістами, запрошеними для читання лекцій. Лектор, якому доручено читати курс лекцій, зобов'язаний до початку навчального року, подати кафедрі складену ним робочу програму та силабус з навчальної дисципліни з конкретизованими критеріями оцінювання, комплект індивідуальних завдань (якщо вони заплановані) та засоби діагностики (контрольні завдання) для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни, а також наповнити освітнім контентом систему дистанційного навчання Університету (d-learn.ru.if.ua). Для змішаного навчання

лекційний курс повинен містити три складові: текст лекції, презентацію до лекції (з акцентом на ключові поняття, схеми, зв'язки тощо) та відеоматеріал, тривалістю 15-20 хвилин з викладом ключових моментів теми, розміщений на окремому Youtube-каналі факультету. Засвоєння теоретичного матеріалу перевіряється й оцінюється через онлайн тестування (за темами). Лектор повинен дотримуватись робочої навчальної програми щодо тематики та змісту лекційних занять, але не обмежуватись у питаннях інтерпретації навчального матеріалу, формах та способах його викладення.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача, шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань, закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування. 12 Практичні заняття проводяться в аудиторіях або навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою тощо. Для змішаного навчання здійснення навчальної роботи зі студентами організовується в режимі відеоконференції за розкладом. З окремих навчальних дисциплін, з урахуванням особливостей вивчення цих дисциплін та безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти, допускається поділ академічної групи на підгруп. Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Викладач, якому доручено проведення практичних занять, за узгодженням з лектором даної навчальної дисципліни, розробляє

методичне забезпечення: індивідуальні завдання різної складності, методичні рекомендації вивчення окремих теоретичних положень або розв'язання практичних задач, контрольні завдання (тести) для виявлення ступеня сформованості необхідних компетентностей та прогнозованих результатів навчання тощо. Практичне заняття включає проведення контролю знань, умінь, навичок та компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язання задач з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання. Оцінки, які отримав здобувач вищої освіти за практичні заняття, вносяться до журналу навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни.

Лабораторне заняття – вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти під керівництвом викладача проводить натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень, набуває практичних навичок роботи з лабораторним обладнанням, оснащенням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, оволодіває методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі та обробки отриманих результатів. Лабораторні заняття проводяться у спеціально оснащених навчальних лабораторіях з використанням обладнання, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторних макетів, установок тощо). Для проведення лабораторних занять академічна група поділяється, як правило, на підгрупи (якщо кількість здобувачів вищої

освіти у групі не менше 25 осіб), для іноземної мови підгрупа – не менше 10. Група кількістю менше 25 осіб може бути поділена на підгрупи, якщо цього вимагає специфіка спеціальності, що підтверджується відповідними нормативними актами. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою. Лабораторне заняття включає проведення контролю підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання лабораторних досліджень, оформлення індивідуального звіту про виконану роботу та його захист перед викладачем. Підсумкова оцінка ставиться в журналі обліку успішності студентів і враховується при виставленні семестрової підсумкової оцінки (рейтингу) з даної дисципліни. Наявність позитивних оцінок, одержаних здобувачем вищої освіти за всі лабораторні роботи, передбачені робочою навчальною програмою, є необхідною умовою його допуску до семестрового контролю з даної дисципліни.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організовує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) здобувачі вищої освіти готують тези виступів з цих проблем. Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені здобувачами вищої освіти реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Оцінки за семінарські заняття вносяться до журналу навчальної групи. Одержані здобувачем вищої освіти оцінки за окремі

семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни.

Індивідуальне заняття – проводиться з окремими здобувачами вищої освіти, які виявили особливі здібності в навчанні, схильність до науково-дослідної роботи і творчої діяльності, з метою підвищення їх рівня підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування. Цей вид занять виконується викладачем в межах позааудиторного навантаження та відображається в індивідуальному плані роботи. Індивідуальні заняття організовуються у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням індивідуальних навчальних планів зі здобувачами вищої освіти: учасниками олімпіад з фаху або окремих дисциплін; членами збірних команд університету з видів спорту; з магістрантами за темами наукових досліджень, мистецьких спеціальностей. Індивідуальне заняття є однією з форм організації навчання на мистецьких спеціальностях навчально-наукового Інституту мистецтв («Музичне мистецтво», «Сценічне мистецтво», «Хореографія»).

Консультація – вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти отримує від викладача відповіді на конкретні запитання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання. Під час підготовки до екзаменів (семестрових, атестаційних) проводяться групові консультації. Протягом семестру консультації з навчальних дисциплін проводяться за встановленим кафедрою розкладом із розрахунку

відповідного часу, що планується на консультації з певної навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час та регулюється методичними рекомендаціями до змісту та організації самостійної роботи студентів, ухваленими Науково-методичною радою Університету. СРЗО включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Навчальний час, відведений на СРЗО денної форми навчання, регламентується навчальним робочим планом і повинен складати від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Зміст СРЗО над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. СРЗО забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками завдань, комплектами індивідуальних семестрових завдань, практикумами, комп'ютерними навчальними комплексами, 14 методичними рекомендаціями з організації СРС, виконання окремих завдань, які повинні мати також і електронні версії. Методичні матеріали для СРЗО повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача вищої освіти. Для СРЗО також рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна періодична література. СРЗО по вивченню

навчального матеріалу з конкретної дисципліни може проходити в науковій бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять. Оцінювання СРЗО проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти за окремі види самостійної роботи вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни.

Індивідуальні завдання з дисципліни (презентації, есе, творчі завдання, реферати, домашні контрольні роботи тощо), сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу, формуванню умінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. Індивідуальні завдання виконуються здобувачем вищої освіти самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Курсова робота (проект) з навчальної дисципліни – це творче індивідуальне завдання, яке передбачає розробку сукупності документів (розрахунково-пояснювальної або пояснювальної записки, при необхідності – графічного, ілюстративного матеріалу), є творчим або репродуктивним розв'язанням конкретної задачі щодо об'єктів діяльності фахівця (економічних, соціальних, лінгвістичних проблем тощо), та виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі

набутих з даної і суміжних дисциплін компетентностей та компетенцій. Курсові роботи (проекти) сприяють розширенню і поглибленню теоретичних знань, розвитку навичок їх практичного використання, самостійного розв'язання конкретних завдань. Тематика курсових робіт (проектів) повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Тематика курсових робіт затверджується на засіданні кафедри та оприлюднюється на сайті кафедри. Мета, завдання та порядок виконання курсових робіт (проектів), зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги подаються у методичних вказівках, які розробляються кафедрами. Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми курсової роботи (проекту) або пропонується обрати власну тему. Темі курсових робіт (проектів) за здобувачами вищої освіти закріплюються рішенням кафедри. Керівництво курсовими роботами (проектами) здійснюється висококваліфікованими викладачами кафедри. Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не подав курсову роботу (проект) у зазначений термін або не захистив її (його), вважається таким, що має академічну заборгованість. При отриманні незадовільної оцінки здобувач вищої освіти за рішенням 15 комісії виконує курсову роботу (проект) за новою темою або доробляє попередню роботу (проект) в термін, визначений керівником навчального підрозділу. Підсумки захисту курсових робіт (проектів) обговорюються на засіданні кафедри. Курсові роботи (проекти) зберігаються на кафедрі протягом одного року, потім списуються в установленому порядку.

Рекомендована література

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Белан Г. Г. Роль педагогічної практики в професійній підготовці магістрантів. *Вісник Чернігівського національного пед. університету. Серія: Пед. науки.* 2015. Вип. 125. С. 128-131.
4. Васянович Г.П. Педагогіка вищої школи: *Навчально-методичний посібник*. Львів. 2000. 100с.
5. Кайдалова Л. Г. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : *метод. рекомєнд.* /для магістрантів зі спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» / Л. Г. Кайдалова, Т. В. Лутаєва, Н. В. Шварп. Харків. : В-во НФаУ, 2013. 60 с.
6. Ковальчук В. Людиноцентризм як гуманістично орієнтований підхід до формування нової людини. *Обрії.* 2014. №2 (35) С.47—49.
7. Ковальчук В. Робоча програма «Науково-педагогічна(виробнича) практика». Івано-Франківськ, 2020. 28 серпня. -
8. Ковальчук В. Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. *Збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди.* 2015. С.231-234.
9. Ковальчук В.М. Національне виховання дітей та молоді засобами родинної педагогіки». *Обрії,* 2018. С.119-121.

10. Методичні рекомендації до проведення педагогічної практики спеціальності 5.01010201 «Початкова освіта» / Упорядники Л.М. Прокопів, С.Ю. Довбенко, О.М. Сидорук; відповідальний за випуск Ю.М. Москаленко, Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: 2015. – 224 с.
11. Педагогічна практика студентів освітньо – кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова.- Івано – Франківськ, 2013.60 с.
12. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 27 листопада 2019 р. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-805.pdf>
13. Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення. *Матеріали парлам. слухань у Верховній Раді України 1 черв. 2016 р. Серія «Парламентські слухання» / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти. – Київ.: Парлам. вид-во, 2016. 320 с.*
14. Товканець Г.В. Університетська освіта : *навчально-методичний посібник* Київ.: Кондор, 2011. 182 с.
15. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. *Електронний ресурс*: URL: <http://archive.is/tuQZa>.
16. Харківська А. А. Управління асистентською практикою – найважливіший етап практичної підготовки магістрів. *Електронний ресурс* :URL

http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_17/4.pdf

17. Ящук С. М. Практична підготовка магістрів технологічної освіти у вищих педагогічних навчальних закладах України. *Електронний ресурс* URL <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/3820/3/Praktyka%20Concept%20Rosiya.pdf>

Додаткові електронні ресурси

<http://www.accreditation-decouncil>

<http://www.egna.net> <http://www.ed.gov.ru>

<http://www.europa.eu.int/comm/education/recognition>

<http://www.europa.eu.int/comm/education/sndexen.html>

<http://www.his.de/doku/abereich/proj/Eurostudent>

<http://www.ntu-kpi.kiev.ua>.

<http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/en/welcome.htm>

<http://www.eulegtraining.org.ua> <http://www.ueplac.kiev.ua>

www.tspu.edu.ua/ресурси/кредитно-модульна система.

З М І С Т

	Стор
Основні положення проведення науково-педагогічної (виробничої) практики для студентів другого магістерського рівня освіти.....	4
Мета і завдання практики.	7
Зміст науково-педагогічної (виробничої) практики	16
Організаційні засади проведення науково-педагогічної практики магістрів.....	
Форми контролю	23
Документи практики	18
Методичні поради студентам щодо підготовки та проходження практики	33
Список рекомендованої літератури.....	

ДЛЯ ПОДАТОК

Навчальне видання

Науково-педагогічна практика. Методичні рекомендації з організації та проведення для студентів другого(магістерського) рівня

Підписано до друку 2.06. 2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний
Обл.-вид. арк.4,0

Наклад 100. Зам.

м. Івано-Франківськ, Техно Світ, 64
Тел. 4-51-82